

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

17 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Andrei Harghel, Ion Arhiliuc, Iurie Diaconu și Constantin Alerguș,

în ședință publică, a examinat recursurile ordinare declarate de avocatul Boris Bulbuc în numele inculpatul Luca Isidor și BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2013 în privința lui

Luca Isidor Simion, născut la 27 mai 1966, originar și locuitor a s. Costești, r. Ialoveni.

și

Vutcariova Ecaterina Ivan, născută la 28 noiembrie 1961, originară și locuitoare a or. Ialoveni, str. Boris Glavan 29.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 17.06.2011 pînă la 20.11.2012;

Instanța de apel de la 18.01.2013 pînă la 03.04.2013;

Instanța de recurs de la 20.08.2013 pînă la 17.12.2013.

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Nicolae Suvac care a pledat pentru admiterea recursului ordinar declarat de BC „Moldova-Agroindbank” SA și respingerea recursului ordinar declarat de avocatul Boris Bulbuc ca neîntemeiat;

Avocatul Boris Bulbuc, inculpatul Luca Isidor și inculpata Vutcariova Ecaterina au solicitat admiterea recursului ordinar declarat de avocat și respingerea recursului ordinar declarat de BC „Moldova-Agroindbank” SA.

Examinînd materialele cauzei în raport cu argumentele recursurilor, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 20 noiembrie 2012:

- inculpatul *Luca Isidor* a fost condamnat în baza art. 238 CP la 3 ani închisoare și în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) CP la 1 an închisoare. Conform art. 84 alin. (1) CP pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total de pedepse, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare.

În baza art. 90 CP s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

- inculpata *Vutcariova Ecaterina* a fost condamnată în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) CP la 1 ani închisoare.

Conform art. 90 CP s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an.

Acțiunea civilă a BC „Moldova Agroindbank” SA către Luca Isidor și Vutcariova Ecaterina de încasare a prejudiciului cauzat în sumă de 517709,76 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. În fapt instanța de fond a stabilit, că la 05 februarie 2008 inculpata Vutcariova Ecaterina, acționând prin participație cu Luca Isidor, având scopul falsificării documentelor oficiale, au confecționat certificatul cu privire la salariu nr.01-04/2 din 09.01.2008, eliberat de SRL „Vabicon Plus”, semnat de Luca Isidor în calitate de conducător și Vutcariova Ecaterina în calitate de contabil-șef, au introdus date denaturate precum că salariul lunar al administratorului Luca Isidor a constituit suma de 6 000 lei în anul 2006 și 7500 lei în anul 2007, ulterior ultimul l-a deținut și folosit certificatul falsificat prezentându-l la BC „Moldova Agroindbank” SA filiala Ialoveni, fapt care a determinat obținerea unui credit în sumă de 385 000 lei, acțiuni soldate cu daune în proporții mari intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice.

Tot Luca Isidor, la 06 martie 2008, având scopul falsificării documentelor oficiale, a confecționat carnetul de muncă cu nr. AB 043118 și certificatul privind retribuirea muncii din 04.02.2008 sub numărul 04/02/08 eliberat de SRL „Vabicon Plus”, pe care le-a semnat în calitate de conducător, introducând date denaturate, precum că Bîrcă Ion deține funcția de specialist în marketing la SRL „Vabicon Plus”, salariul lui lunar a constituit suma de 4500 lei. Ulterior actele falsificate au fost prezentate de Bîrcă Ion la BC „Moldova Agroindbank” SA filiala Ialoveni, și el a beneficiat de un credit în sumă de 240 000 lei, acțiuni soldate cu daune în proporții mari intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice.

Tot Luca Isidor, având scopul dobândirii prin înșelăciune a unui credit, la 05.02.2008 a prezentat BC „Moldova Agroindbank” SA filiala Ialoveni cu bună știință certificatul fals privind retribuirea muncii din 09.01.2008 sub numărul 01/04/2, eliberat pe numele său cu date denaturate precum că salariul lunar al administratorului Luca Isidor a constituit suma de 6 000 lei în anul 2006 și 7 500 lei în anul 2007, fapt care a determinat obținerea prin înșelăciune a unui credit bancar în sumă de 385 000 lei. Ulterior nerespectând clauzele contractului de credit, Luca Isidor a încetat achitarea tranșelor lunare ale creditului, prin ce a cauzat BC „Moldova Agroindbank” SA o daună materială în proporții mari.

În drept, instanța de fond conducându-se de prevederile art. 10 alin. (1) CP, a încadrat aceste acțiuni ale inculpatului Luca Isidor în baza art. 238 CP (în redacția Legii nr.108 din 04.02.2010) - *prezentarea cu bună știință a informațiilor false în scopul obținerii unui credit bancar, cu cauzarea de daunei în mărime mai mare de 500 unități convenționale* și art. 361 alin. (2) lit. b), d) CP (în redacția Legii nr.277 din 18.12.2008) - *confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșite de două persoane și soldate cu daune în proporții mari intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridic* și ale inculpatei Vutcariova Ecaterina în baza art.361 alin. (2) lit. b), d) CP (în redacția Legii nr. 277 din 18.12.2008) - *confecționarea de documente oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane și soldate cu daune în proporții mari intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice.*

3. Nefiind de acord cu sentința, au declarat apeluri :

- inculpatul Luca Isidor solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat motivând că în acțiunile sale nu se întrunesc elementele infracțiunii;

- inculpata Vutcariova Ecaterina solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri cu aplicarea art. 55 CP, motivând, că ultima a comis pentru prima oară o infracțiune mai puțin gravă, a recunoscut vina parțial și nu există pagubă. Inculpata consideră, că instanța de fond greșit a individualizat pedeapsa stabilită ei;

- reprezentantul părții civile BC „Moldova Agroindbank” SA - Marcel Teleucă a contestat sentința în latura civilă considerând că respingerea acțiunii civile este nefondată din motiv că bunurile imobiliare ipotecate au fost transmise în posesia băncii pentru a fi vândute silit și nu în contul datoriei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2013 au fost respinse ca nefondate apelurile inculpatului Luca Isidor și a reprezentantului părții civile BC „Moldova Agroindbank” SA - Marcel Teleucă.

A fost admis apelul inculpatei Vutcariova Ecaterina, casată sentința și pronunță o nouă hotărâre, prin care: procesul penal intentat în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) CP în privința inculpatei **Vutcariova Ecaterina** s-a încetat pe motiv că a intervenit termenul de prescripție prevăzut la art. 60 CP.

Pentru a pronunța hotărârea instanța de apel a reținut, că acțiunea civilă a BC „Moldova Agroindbank” SA este neîntemeiată și corect a fost respinsă.

Instanța de apel a mai reținut, că instanța de fond privința lui Luca Isidor corect a stabilit starea de fapt și de drept și a pronunțat o sentință legală.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare declarate de:

- avocatul Boris Bulbuc în numele inculpatului Luca Isidor, care a solicitat casarea hotărârilor adoptate și achitarea inculpatului, motivând că documentele falsificate provin de la o întreprindere privată și nu constituie obiect al infracțiunii prevăzute de art. 361 CP, că art. 361 CP în speță se cuprinde în conținutul infracțiunii prevăzute de art. 238 CP, că pentru infracțiunea prevăzută de art. 361 CP a expirat termenul de prescripție, ca nu-i stabilit „daună în proporții mari”, caracteristică pentru dobândirea creditului prin înșeleciune;

- reprezentantul părții civile BC „Moldova Agroindbank” SA - Marcel Teleucă, care solicită casarea hotărârilor precedente în latura civilă, rejudecarea cauzei și încasarea de la inculpați a prejudiciului cauzat 517 709, 76 lei.

6. Verificând argumentele invocate în recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție va decide admiterea recursului apărătorului și respingerea recursului părții civile BC „Moldova Agroindbank” SA reieșind din următoarele.

7. Reiterăm, din hotărârile instanțelor de fond și apel desprindem, că obiect al infracțiunii prevăzute de art. 361 CP a constituit certificatele cu privire la salariul și carnetul de muncă în care inculpații au introdus date false pe care le-au prezentat în instituția bancară, obținând prin înșelăciune creditului bancar de 240 000 lei și 385 000 lei.

8. Potrivit prevederilor art. 361 CP noțiunea de obiect oficial constituie obiecte materiale care confirmă anumite fapte sau indică anumite drepturi sau eliberează de obligații.

Oficiale sunt acele documente care au importanță juridică.

Oficiale pot fi considerate (în afară de cele emise de persoanele puterii de stat) și documentele ce provin de la persoane private în cazul când statul, în conformitate cu prevederile legale, recunoaște statutul lor oficial și importanța lor juridică.

În opinia instanțelor de judecată, cazul în speță se înglobează perfect în definițiile și noțiunile expuse.

Teoria doctrinală în domeniu explică, că *prezentarea unor informații false presupune transmiterea unor date false funcționarilor băncii. Falsul propriu-zis poate constitui manopera debitorului ori a altei persoane. Falsificarea actelor constituie o activitate infracțională separată și nu cade sub incidența normei prevăzute de art.238 CP (în cazul în care sunt falsificate actele de către debitor și sunt prezentate băncii în scopul obținerii unui credit, majorării proporției acestuia sau obținerii unui credit în condiții avantajoase este cazul identificării unui concurs de infracțiuni; dacă falsul este realizat de către o altă persoană decât debitorul, acesta va fi supus răspunderii penale potrivit art.332 ori art.361 CP).*

9. Argumentele recursului avocatului Boris Bulbuc, precum, că nu-i constatat prejudiciul și proporțiile daunei materiale, sunt declarative, lipsește argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens și constatarea problemei de drept de importanță generală abordată în cauză.

Astfel se vor respinge pretensele argumente din recursul avocatului referitor la lipsa obiectului juridic al infracțiunii prevăzute de art. 361 CP, încadrarea incorectă a acțiunilor inculpatului în baza normei vizate, precum și critica privitor la determinarea daunei materiale.

10. Colegiul va respinge și argumentele recursului BC „Moldova Agroindbank” SA referitor la acțiunea civilă.

În astă parte atît instanța de fond cît și instanța de apel a menționat, că pentru asigurarea rambursării creditului și a dobânzilor aferente, Luca Isidor a ipotecat băncii conform contractului de ipotecă bunul imobil în valoare de 500 500 lei. Ulterior BC „Moldova Agroindbank” SA a executat dreptul de ipotecă, depunînd acțiune în instanța civilă și prin hotărîrea Judecătoriei Ialoveni din 22.10.2009, Luca Isidor a fost deposedat de bunul ipotecat, care a fost transmis silit în posesiunea BC „Moldova Agroindbank” SA pentru vînzarea forțată în scopul stingerii datoriei acumulate de debitor (f.d. 36-38, vol. II).

În asemenea circumstanțe acțiunea civilă a BC „Moldova Agroindbank” SA este neîntemeiată și corect a fost respinsă.

11. Paralel cu aceasta, Colegiul penal va admite recursul avocatului referitor la aplicarea prescripției penale în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut la art. 60 CP din următoarele considerente:

Art. 391 alin. (1) lit. 6) CPP prevede că în cazul cînd există circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspunderea penală instanța de judecată adoptă hotărîre de încetare a procesului penal.

Sanctiunea art. 361 alin. (2) CP prevede în calitate de pedeapsă - amendă în mărime de la 200 la 600 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 5 ani.

Potrivit art. 16 CP infracțiunea prevăzută la art. 361 alin. (2) CP se atribuie la categoria celor mai puțin grave.

Art. 60 alin. (1) lit. b) CP prevede că persoana se liberează de răspunderea penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii mai puțin grave a expirat termenul de 5 ani.

Conform stării de fapt, inculpatul Luca Isidor a comis infracțiunea la 05 februarie 2008, deci, la momentul pronunțării deciziei a expirat termenul de prescripție.

12. Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de BC „Moldova-Agroindbank” SA.

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Boris Bulbuc în numele inculpatul Luca Isidor, casează parțial sentința Judecătorei Ialoveni din 20 noiembrie 2012 și parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2013 în partea condamnării lui Luca Isidor în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) CP cu liberarea de pedeapsă și încetarea procesului penal în astă parte. Exclue aplicarea art. 84 CP.

Luca Isidor se consideră condamnat în baza art. 238 CP la 3 ani închisoare, cu aplicarea art. 90 CP cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de probă 3 ani.

Se mențin celelalte dispoziții ale hotărîrilor.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 decembrie 2013, ora 9³⁰

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Andrei Harghel

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu

Constantin Alerguș